

אנחנו החתרנים!

כשנאלץ שר־הבטחון לסגת מתוכניתו, להוציאנו אל מחוץ לחוק, אמר שאנחנו חתרנים.

זה נכון!

★ אנחנו חותרים תחת מדיניות הליכוד והמערך, לייחד את השטחים הכבושים ולהנציח את הכיבוש. שמעון פרס הרי הצהיר בפומבי, שהמערך לא יפנה אפילו התנחלות אחת מאלה שהקים הליכוד... איזה ערך יש לדיבורים שלו על מדיניות שקולה, מפוכחת ושוחרת-שלום!?

★ אנחנו חותרים לשבירת מעגל המלחמות ולשלום המבוסס על הכרה הדדית בזכותם של שני עמי הארץ להגדרה עצמית לאומית.

★ אנחנו חותרים לשלום בין מדינת-ישראל ומדינת-פלסטין ושלוש בגבולות הקו הירוק.

★ אנחנו חותרים לחוקה דימוקרטית, שתבטיח שוויון-זכויות מלא - לאומי ואזרחי - לכלל אזרחי ישראל.

★ אנחנו חותרים לשוויון בין יהודים וערבים, בין אשכנזים ומזרחיים, גברים ונשים, חילוניים, ודתיים.

אנחנו החתרנים!

הרשימה המתקדמת לשלום

שוחרי-שלום אמיצים, שאינם מסתפקים בבירורים על שלום ומוכנים גם לפעול למענו, מתבקשים להתקשר עם מטה הבחירות שלנו - טל' 03-659474. הזמן קצר והמלאכה מרובה. אין לנו מנגנון-שליקבן; לא קרנות סודיות, לא מימון מפלגות, לא צי של רכב ולא משרדי-פירסום. מה שלא נעשה בעצמנו - ובהתנדבות - איש לא יעשה למענו. בכס תלוי הכל. תרומות אפשר להעביר באמצעות חשבון מס 135781, בנק הפועלים, סניף הומאספים מס 510. מגישות, אסיפות, חוגי-בית וחומרי-הסברה - טל' 03-659474, 03-662457. ת.ד. 31109. ת"א.

הופיע זה עתה!

בהוצאת גמיר

מילים מאת ז'אק פרוור

הטקסט המלא!

להשיג בחנויות הספרים המובחרות

הפצה ראשית: בית עלים, קרל נטר 3, תל-אביב

שולה

ציפורניים מלאכותיות
בשיטה אמריקאית
חזקות באחריות
וכן השתלת ריסים
ת"א, המלך גורג 89

טלפונים:
284919
295318

השתלת ציפורניים

שלוש הנקודות שבגלגל חניעים בסופו של סיבוב, לאולמי הנוצץ

האוכל הטוב ביותר
השרות האדיב,
והמחיר הסביר
מתעמי גריל
גחלים

בנוסף לאולמי הנוצץ
נן טרופי מקסים
לעריכת שמחות

מתחת לכיפת השמים
(נר-בקי)

רח' המסגר 49 ת"א טל. 331179

הדר) ועוד לפני שקראתי אותו בעיון עילעלתי בו כדי לראות איך הוא מספר על הפגישה הזו. הנה תיאורו: "הוא (סרטאווי) ישב על כסא ישן ורועע, מצונף בפניו החשוכה, כאולם הגדול והצונן של מועצת-לונדון-רבותי, והמתין לפתיחת עצרת משותפת עם אורי אבנרי. סרטאווי ישב על הבימה, מאחורי פרגוד כבד, מוסתר מן הנאספים. בידו היתה מחרוזת קטנה. כמו ביום הרצח (רצח סרטאווי בפורטוגל, כעבור חודש וחצי), לא היה הר"ר סרטאווי מלווה בשומרי-ראש.

"ניגשתי אליו והצגתי עצמי, עיתונאי ישאלי שנשלח לסקר את העצרת. סרטאווי חיך - והיה לו חיך כובש - ושאל באירוניה: מותר לך לראיין אותי? לא יעצרו אותך בישראל?"

הוא מולל בעצבנות את המחרוזת שבידו. מבעד לחלון הבויקו אורותיו של ארמון וסטימינסטר. אפשר היה להבחין בעיפיות הבוקעת מקולו. הוא אמר כי רוב בני העם הפלסטיני כמהים לשלום לא פחות, ואולי אף יותר מהיהודים. לדבריו, גם רוב מנהיגי אש"ף מוכנים להכיר רשמית בישראל.

"...רק כשהבטחתי לו שהשיחה אינה מיועדת לפירסום, התרצה ונכון היה לספר מעט ממה שירדע על צבאי אל-בנא (אבני-דאל) ואירגונו. מארגני העצרת החלו אז להתבונן בעצבנות בשעוניהם, והאיצו בו לסיים את השיחה. דבריו האחרונים היו בתשובה לשאלה אם אינו חושש מגורדי-החמות שהוציא נגדו (אבני-דאל): חושש? לא, איני פחד מהם. נכון, הם ממסים להתנקש בחיי. יודע, אולי גם יצליחו יום אחר לרוצחני נפש. אך הרי הכל נתון בידי שמיים ומן הסתם גורלי. אבל לא קשה היה לגלות כי דבריו יותר משיש בהם אמונה דתית היו רוויים נימה פאטאליסטית. שכן, הר"ר סרטאווי ידע בסתר-ליבו כי ברגע שהסכים לשמש שגריר נורד מטעם אש"ף

עיתונאי מלמן שבחים אחרי המוות

והמונה על הקשרים עם ישראל, חתם כמו ידיו על גור-הידן שלו עצמו.

לקוראי העולם הזה קשה לחדש הרבה על אבני-דאל. מאז ששמעתי מפי סרטאווי את ההרצאה הראשונה על האיש ופשעיו - זה היה בפאריס, באוקטובר 1976 - עסקנו יחד בעניין זה פעמים רבות. נוכחתי בישיבות סודיות שקיים סרטאווי עם שרים ואנשי-ביטחון אירופיים, שהתחקו על עקבות אבני-דאל וחוליות-הרצח שלו. מבלי לגלות את המקורות, פירסמתי בשבועון זה, במשך השנים, חומר רב על אבני-דאל, שהיה כולו סנסציוני.

השאלה המרתקת ביותר לגבי האיש ואירגונו היא, כמובן: מי נתן לו את ההוראה להתנקש בחייו של שלמה ארגוב, שגריר ישראל בלונדון, ב-3 ביולי 1982? לא יכל להיות שמץ של ספק שמי שנתן את ההוראה ידע היטב כי כמה ימים לפני כן הוסכם בין אריאל שרון ואלכסנדר הייג בווינגטון כי ארצות-הברית מרשה לישראל לפלוש ללבנון, בתנאי ששפני כן תבוא "פרובוקציה ברורה, שתשכנע את דעת-הקהל הבינלאומית". עדויות על כך יש בספרו של הייג עצמו, בספרים של זאב שיף ואהוד יערי, ועוד.

ההתנקשות בחיי ארגוב היוותה פרובוקציה מוזמנת זו, ואיפשרה לשרון ולבגין לפתוח במלחמה במועד שקבעו מראש. אין שמץ של ספק שבוצעה עליידי אבני-דאל, ועל כך יש הרבה חומר בספרו של מלמן. השאלה היא: מי הפעיל את אבני-דאל?

סרטאווי היה משוכנע לחלוטין כי אבני-דאל פועל, בין השאר, בהדרכת המוסד הישראלי (העולם הזה 11.5.84) לרעתו, הרבה את הראיות שאספ מצביעות בכיוון זה. אני כשעצמו נטיית להסכר אחר, ועליו שוחחתי גם עם יאסר ערפאת: שאבני-דאל קיבל את ההוראה להריגת ארגוב מידי הסורים, שהיו מעוניינים אז במלחמה. הנשיא חאפז אל-אסד פשוט לא העלה על דעתו ששרון יהיה טיפש עד כדי כך שיתקף את הצבא הסורי, והאמין כי המיבצע הישראלי יהיה מכוון אך ורק לחיסול "תשתית המחבלים" בכיירות ולחיסול ההנהגה המתונה של אש"ף. הוא רצה ששרון יעשה את העבודה המלוכלכת שבביל הסורים - כיום נראה כי בסופו של דבר זהו אכן מה שקרה.

אף שמלמן אינו עונה בכירור על שאלות אלה, סיפור מעניין ומכיל הרבה חומר חשוב.

מ.א. ס.א. ס.א.

קוֹטְלָר יוֹנָן

ליאיר קוטלר אין מול: אין פשוט הרבה מה לחדש בפרשת יעקוב לוינסון ו-1 אחרי מסע-הגילויים הגדול של העולם הזה (11.1.84).

לא קראתי את סיפורו של קוטלר על הפרשה, אך לפי מה שפורסם בעיתונים, אין בספר כמעט אף עובדה אחת שלא היתה מונחת לפניו, כאשר פירסמו את הסידרה ששברה את קשר-ההשתקה. את רוב העובדות החשובות פירסמו בסידרה עצמה. כמה עובדות לא פירסמו, מפני שלא נראה לנו שהדברים מוכחים כראוי. לא פירסמו שום דבר שלא היה מוכח ומתועד עד מעבר לכל ספק. למשל: הסיפור על 100 אלף המארכים שהגיעו לידיו של נפתלי בלומנטל מקרנות סודיות ובלתי-יחוקיות, היה ידוע לנו, אך לא היו בידנו הוכחות מספקות לגבי העובדות. לכן הסתפקנו בקביעה ש-ממערמו (של בלומנטל) בפרשה עדין מיוחד" (העולם הזה 15.2.84).

קוטלר הוא אחד מאותם העיתונאים - והם הרוב המכריע במיקצוע זה בארץ - הסבורים שהם מאריכים את עצמם כשהם מעלימים את הישגי הוולת. קשה לו להודות בכך שקשר-ההשתקה סביב הפרשה נשבר עליידי העולם הזה, וכי העולם הזה הוא שחשף את הפרשה לפי-רטרטרטיה, בשעה שעשרות עיתונאים אחרים שוחרו והושקו. אם העולם הזה הוא הגיבור - היכן גבורתו של קוטלר?

מעניין סיפורו של קוטלר על פגישתו עם לוינסון.

עיתונאי קוטלר עונש אחרי המוות

בנוכחות עורכת-דבר חנה זמר, שבו הציע לו לוינסון, לדבריו, שוחר נכבד כדי לגנוז את הפרשה. מעניין שבכל פגישותיי עם לוינסון, וגם בפגישתו שאורגנו עליידי זמר, לא הציע לי לוינסון מעולם שוחר.

לדעתי, צריך להיות הברל בין מסע-גילויים נגד אחד האישים אירייה-הכוח ביותר כוירה המדינית והכלכלית, כפי שהיה לוינסון בעת שפירסמו את הסידרה שלנו, ובין ספר המתפרסם אחרי מותו. הייתי מצפה מספר כזה שיהיה בעל שאר-רוח פילוסופי ועומק סיפורי. למרבה הצער, נראה כי סיפורו של קוטלר רחוק מלהיות כזה.

מסתבר כי יעמרו זה מול זה שני ספרים: האחד של אריה אבנרי, שישיר שריהלל בלתי-מסוייג ללוינסון, והשני של יאיר קוטלר, המגנה אותו מכל וכל. לוינסון, שהיה איש מורכב ומרתק, היה ראוי לכיורגאפים אחרים.

שיחה מאחורי הפרגוד

בספרואר 1983 עמדת מאחורי הקלעים של האולם החגיגי של בניין עיריית-הגג של לונדון, כאשר ניגש אלי העיתונאי יוסי מלמן, אז כתב הארץ כבירת בריטניה. הוא ביקש ממני להציגו לפני הר"ר עיצאם סרטאווי, איש אש"ף, שעמד להופיע יחד איתי בעוד דקות מעטות. הוא סיפר לי שהוא כותב ספר על אבני-דאל, ושהיה רוצה לשמוע עליו מפי סרטאווי.

מלמן לא יכול היה לדעת כי עיצאם ואני דיברנו על אבני-דאל במשך כל אותו יום. סרטאווי קיבל איזמים מפורשים שאם יופיע יחד עם ציוני כמוני, יוצא להורג עליידי אבני-דאל. התלבטנו שנינו במשך כל אותו יום מה לעשות, ובסוף החליט סרטאווי להופיע איתי, אף על פי כן ולמרות הכל.

מלמן ניגש אלי ברגעים המתוחים ביותר לפני ההתחלה, והפיתוי הראשון היה להגיד לו שלא יבלבל את המוח בשעה כזאת. אך הוא עשה עליי רושם טוב, ונעניתי לבקשתו. הצגתי אותו לפני סרטאווי, וזה ניצל את הרקות האחרונות, שנתרו לפני התחלת האסיפה, כדי לשוחח עימו.

עכשיו פירסם מלמן את סיפורו (אבני-דאל, הוצאת